

Aigua, Alimentació, Energia i Economia

L'aigua és un bé econòmic de primer ordre, i aquest fet és prou conegut a l'àmbit agroalimentari. A dia d'avui l'Estat espanyol és el primer país d'Europa, i novè del món, en hectàrees de regadiu. Això no obstant, quan parlem de regadiu modernitzat, la classificació cau fins al tercer lloc, fruit de la necessitat urgent d'adoptar millores a les xarxes de reg.

El nou govern sortit de les eleccions del 26-J, necessàriament, haurà d'adoptar mesures per facilitar la modernització i resoldre els problemes i diferències al voltant de l'aigua, els regadius, i els costos energètics dels regadius. Probablement l'aplicació de la Directiva Marc de l'Aigua als diferents plans de conca de l'Estat espanyol acabi essent un dels punts de major dificultat. Esperem que les incògnites sobre les mesures a adoptar en un moment de manca pressupostària es resolguin de manera responsable i favorable per al sector agroalimentari, aportant la necessària millora en l'estructura de costos que actualment es suporta, a fi de fer possible la producció alimentària a un cost competitiu i, alhora, dotant als regants de la necessària seguretat jurídica, que avui per avui desapareix a marxes forçades.

Aspectes tant rellevants com la fiscalitat de l'aigua, el cost de l'energia, la precarietat de les concessions, la disponibilitat dels recursos hídrics enfront de posicionaments gens oberts al diàleg que sacralitzen uns cabals ecològics propis de conques centreeuropees menystenint les realitats del clima de mediterrani, no són res més que alguns dels interrogants que fossilitzen les esperances d'una adequada modernització que augmenti la competitivitat del sector agroalimentari en una Europa canviant.

Actualment la superfície regada al món és un 16% de la superfície agrària total, i aporta més del 40% de la producció agrària global. A més, de mitjana, en termes econòmics, cada hectàrea de reg aporta 6,6 vegades més producció que una de secà. És clar, per tant, que el regadiu és vital per al conjunt de la societat i és un sistema productiu que cal tenir molt en compte en el futur proper on la disponibilitat de l'aigua, el cost de la mateixa i el cost associat dels aliments entraran en conflicte. Segons l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic (OCDE) en l'actualitat el 40% de la població mundial resideix en àrees d'estrès hídric.

És raonable augmentar el cost de l'aigua fins al punt que això afecti a la producció alimentària?

Potser un millor posicionament passa per afavorir el màxim rendiment en termes de producció alimentària, sabedors que allò que no es consumeix aquí, i s'exporta, també disminueix les tensions vers la disponibilitat d'aliments a nivell global. Se'ns dubte aquest serà un debat intens en les properes dècades.

Per una banda tindrem els defensors d'un preu que incentivi la modernització del reg i un menor consum del recurs. Reducció sovint en detriment d'unes concessions que veuen, aleshores, derivat el valuós recurs cap a d'altres usos consumptius. D'altra banda tindrem els defensors d'una modernització similar, però en la que es demanarà, a canvi, que es permeti un augment de la superfície irrigada

allà on sigui possible, a fi d'augmentar la superfície irrigada amb el mateix consum hídric. L'arcaïtzant sistema legal de concessions administratives sobre l'ús de l'aigua, impedeix, a l'hora de la veritat, actuar per millorar el regadiu sense un acord previ sobre el resultat final de la concessió d'aigua. Fet que tot sovint s'acaba convertint en un mercadeig vers els metres cúbics que finalment em permetran tenir a la nova i modernitzada concessió de reg. Atès que rarament cap estalvi d'aigua pot ser utilitzat pel titular original per augmentar la superfície irrigada.

Finalment aquest debat també inclourà aquells que menysten el paper de la producció alimentària de proximitat i prioritzen la disponibilitat del recurs per a d'altres usos –inclos l'ambiental– se'ns perjudici de malmetre les produccions de les empreses agropecuàries existents o abocar-nos a un nivell permanent d'importacions per garantir un llinar de preus. Analitzant les oportunitats que sobre aquests vectors ha fet públics el Centre de Recursos de l'Aigua (CREA) podem veure **que el desenvolupament normatiu i la seguretat per a les inversions són aspectes subjacents a totes elles.**

• AIGUA:

- Les oportunitats de l'augment de productivitat es centren a les tècniques de reg, les fuites d'aigua, la reutilització d'aigua, l'eficiència de l'aigua a la indústria i l'eficiència de l'aigua al reg. I fins i tot es planteja la reducció de l'ús de l'aigua únicament per a la generació d'energia, entre d'altres.

• BINOMI AIGUA I ALIMENTACIÓ

- Les oportunitats es centren en augmentar els subministres anuals d'aigua per a reg, augmentar la productivitat d'aquesta aigua en les zones irrigades i augmentar el valor per unitat d'aigua en una millor gestió de la humitat del sòl i en l'aplicació dels regs de suport.

• BINOMI AIGUA I ENERGIA

- Les oportunitats semblen centrades en la reducció de les pèrdues d'aigua, la millora de la eficiència energètica, i en els canvis en pautes de consum dels usuaris domèstics i industrials.

És necessari un debat serè sobre les inversions i la seguretat jurídica de les mateixes. S'ha de tenir en compte que tant el sector de les infraestructures com en l'àmbit agrari, aquestes inversions tenen llargs períodes de retorn. Motiu pel qual és necessari plantejar, ja des d'ara, noves fórmules de finançament per sufragar tant la renovació d'infraestructures obsoletes com la construcció de noves. Abordant la possibilitat d'inversió públic-privada i la diversitat de propostes de finançament aplicades en d'altres indrets del món, han de ser exemples en un moment on les restriccions pressupostàries no poden ser la causa d'un major retard a la innovació.